

นวัตกรรม “ยางยืด คู่ชีวิต พิชิตโรค”

สาขาการส่งเสริมสุขภาพ
ประจำปีพุทธศักราช 2569

อสม.วิภาดา จายวัฒน์
อสม.ดีเด่นระดับเขต
จังหวัดสระแก้ว

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

แบบเก็บรวบรวมนวัตกรรมของ อสม.ดีเด่นระดับเขตประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อนวัตกรรม : ยางยืด คู่ชีวิต พิชิตโรค

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางวิภาดา ฉายวัฒน์

ประเภทนวัตกรรม : ☒ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)

☐ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)

☐ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)

สาขาที่ประกวด : การส่งเสริมสุขภาพ

จังหวัด : สระแก้ว

อสม.ดีเด่นระดับ ☒ เขต ☐ ภาค ☐ ชาติ

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

เนื่องจากปัญหาสุขภาพของประชาชนบ้านปากห้วย คือ ภาวะอ้วน โรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน จึงได้นำปัญหามาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดโรค จึงพบว่า พฤติกรรมการรับประทานอาหาร หวาน มัน เค็ม ขาดการออกกำลังกายสม่ำเสมอ ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมออกกำลังกายของชุมชนในช่วงเย็น ขาดพื้นที่ในการออกกำลังกาย ขาดอุปกรณ์ในการออกกำลังกายและมีราคาแพง ปัญหาพฤติกรรมสุขภาพเหล่านี้นำไปสู่ภาวะอ้วนในเด็กวัยเรียน เสี่ยงป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในวัยทำงาน ผู้สูงอายุ จึงได้นำนวัตกรรมยางยืด โดยตั้งชื่อว่า “ยางยืด คู่ชีวิต พิชิตโรค” มาให้ประชาชนใช้ออกกำลังกายที่บ้านได้ และสามารถใช้ได้ทุกเพศทุกวัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มภาวะอ้วนและกลุ่มเสี่ยงป่วยด้วยโรคเรื้อรัง กลุ่มปกติทุกช่วงวัย พระสงฆ์ได้ใช้อย่างยืดในการออกกำลังกาย

๒. เพื่อให้กลุ่มภาวะอ้วน มีรอบเอวลดลง และดัชนีมวลกาย อยู่ในเกณฑ์ปกติ กลุ่มเสี่ยงป่วยด้วยโรคเรื้อรังลดลง ไม่ป่วยเพิ่ม

ขั้นตอนการดำเนินงาน (ระบุขั้นตอนของการจัดทำ/รายละเอียดนวัตกรรม/ระยะการดำเนินงาน)

วางแผนในการดำเนินงานนวัตกรรมสุขภาพ ใช้หลักการ PDCA โดยประชุมทีม อสม. หมู่ที่ ๒ บ้านปากห้วย สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับยางยืด ทำในการใช้ประโยชน์ของยางยืด จัดทำอุปกรณ์ยางยืด การนำอุปกรณ์ไปทดลองใช้ในกลุ่ม อสม. และปรับปรุงให้เหมาะสม จากนั้นนำไปทดลองใช้ในกลุ่มประชาชน สำนวความพึงพอใจ ปรับปรุงพัฒนา คัดเลือกบุคคลต้นแบบ และขยายไปสู่กลุ่มเป้าหมายต่อไป

การดำเนินงานจัดทำอุปกรณ์

• วัสดุ

๑. วัสดุอุปกรณ์ประกอบด้วย ท่อพีวีซี ขนาด ๓/๔ นิ้ว,

๒. สายรัดของยางยืด

วิธีการทำยางยืด ตัดท่อ พีวีซี ยาวขนาด ๓๐ ซม.จำนวน ๒ ท่อนเจาะรูที่ท่อจำนวน ๒ รู ห่างจากปลายท่อประมาณ ๑-๒ นิ้ว ร้อยยางยืด ขนาด ๕๐ ซม. ๒ เส้น (หรือตามความเหมาะสมของเพศและวัยของผู้ใช้)

ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย (คน)	ผลงาน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
กลุ่มภาวะอ้วนและกลุ่มเสี่ยงป่วยด้วยโรคเรื้อรัง	๑๕๐	๖๐	๔๐	ผ่าน ร้อยละ ๓๐
กลุ่มปกติ อายุ ๑๕-๑๘ ปี	๒๙	๑๕	๕๑.๗๒	ผ่าน ร้อยละ ๓๐
กลุ่มปกติ อายุ ๑๙-๕๙ ปี	๒๖๐	๘๕	๓๒.๖๙	ผ่าน ร้อยละ ๓๐
กลุ่มปกติ อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป	๑๐๑	๔๐	๓๙.๖๐	ผ่าน ร้อยละ ๓๐
พระสงฆ์	๒๐ รูป	๒๐ รูป	๑๐๐	ผ่าน ร้อยละ ๑๐๐
อายุ ๑๕ ขึ้นไป ทั้งหมด	๖๔๕	๒๐๐	๓๑	ร้อยละ ๓๐

ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย (คน)	ผลงาน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มภาวะอ้วน			
รอบเอวลดลงอยู่ในเกณฑ์ปกติ	๑๕๐	๑๕	ร้อยละ ๑๐
ดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ปกติ	๑๕๐	๑๕	ร้อยละ ๑๐
กลุ่มเสี่ยงป่วยด้วยโรคเรื้อรัง			
กลุ่มเสี่ยงไม่ป่วยเพิ่ม	๗ (ปี ๒๕๖๗)	๔ (ปี ๒๕๖๘)	อัตราป่วยใหม่ลดลง
กลุ่มเสี่ยงลดลง	๑๕๐	๑๕	ร้อยละ ๑๐
การใช้ยางยืดสม่ำเสมอ	๖๔๕	๒๐๐	ร้อยละ ๓๐

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ผู้นำชุมชน ผอ.รพ.สต.พากห้วย ให้ความสำคัญเข้าร่วมกิจกรรมและให้จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเข้ามาเสริมเพิ่มพลังใจให้กับคนในชุมชน
๒. แกนนำออกกำลังกายและเครือข่ายมีพลังที่เข้มแข็ง มีชมรมรักสุขภาพ จำนวน ๒ ชมรม และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
๓. ประชาชนให้ความสนใจ และตระหนักในเรื่องสุขภาพ
๔. คนในครอบครัว เทศบาลตำบลพากห้วย เจ้าหน้าที่ รพ.สต.พากห้วย ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่

โอกาสในการพัฒนา

เผยแพร่และประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมยางยืดเพื่อสุขภาพในกลุ่มต่าง ๆ โดยนำนวัตกรรม ยางยืดเพื่อสุขภาพมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อขยายเครือข่ายในระดับตำบลโดยมีการสอนวิธีทำยางยืด สอนท่าในการใช้ และมีมิตรร่วมกันว่าก่อนวาระ

ประชุมประจำเดือนของอสม. ตำบลปากห้วยจะร่วมกันออกกำลังกายด้วยยางยืดเป็นเวลา ๑๕ - ๓๐ นาที ได้นำนวัตกรรมยางยืดเพื่อสุขภาพไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพและออกกำลังกายในช่วงระหว่างรอตรวจและรับยาโรคเรื้อรัง และสร้างรายได้จากนวัตกรรมยางยืดเพื่อสุขภาพ นอกจากการแจกจ่ายให้กับประชาชนในชุมชนบ้านปากห้วยครัวเรือนละ ๑ อัน หากมีความต้องการเพิ่ม จัดจำหน่ายในราคาไม่แพง และได้นำไปวางจำหน่ายที่รพ.สต.ปากห้วย

ภาคผนวก

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
DEPARTMENT OF HEALTH SERVICE SUPPORT

